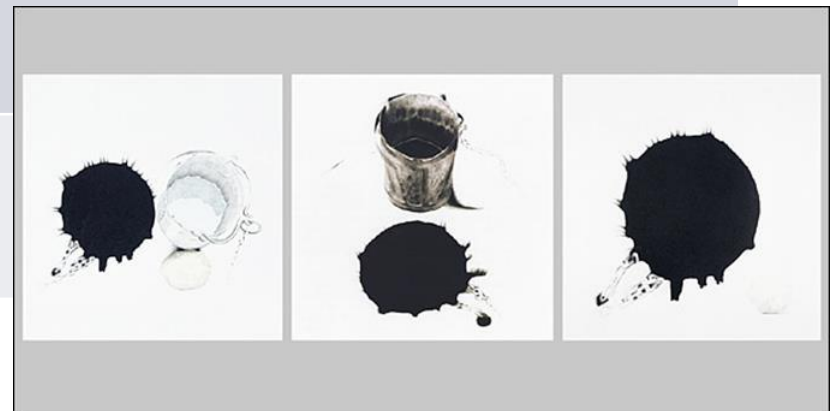

Τμήμα Φιλοσοφίας

Εργαστήριο Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων

Αντιγόνη Ντόκα

Ερευνητικό ερώτημα

Έναρξη επιστημονικής μελέτης:

- Αφετηριακό σημείο για την έναρξη της επιστημονικής έρευνας αποτελεί η τοποθέτηση ενός ή περισσότερων **ερευνητικών ερωτημάτων**
- Δεν υφίσταται επιστημονική εργασία χωρίς να θέτει ερευνητικά ερωτήματα

Ερευνητικό ερώτημα

Η σημασία του ερευνητικού ερωτήματος:

- Η παράθεση θέσεων ακόμα και εάν απαντούν σ ένα υποτιθέμενο ερώτημα αδυνατούν σε επιστημονική ισχύ και ενδιαφέρον όταν το ερώτημα αυτό δεν είναι με σαφήνεια διατυπωμένο
- Αποφεύγω τη διατύπωση πολλών ερευνητικών ερωτημάτων εκτός εάν πρόκειται για μακροχρόνια έρευνα, κατά την διάρκεια της οποίας συχνά προκύπτουν νέα ερωτήματα

Ερευνητικό ερώτημα

Η τοποθέτηση ενός ερευνητικού ερωτήματος σημαίνει την έναρξη της επιστημονικής εργασίας

- Ο Claude Levi-Strauss, εύστοχα σημειώνει ότι επιστήμονας δεν είναι αυτός που δίνει σωστές απαντήσεις, αλλά αυτός που θέτει σωστές ερωτήσεις
- Ο προσδιορισμός των ερευνητικών ερωτημάτων αποτελεί τον πυρήνα της επιστημονικής εργασίας γύρω από τον οποίο αναπτύσσεται η όλη ερευνητική διαδικασία

Ερευνητικό ερώτημα

Προϋποθέσεις για τον προσδιορισμό του ερωτήματος:

- Προσωπικό ενδιαφέρον
- Ορθή διατύπωση υπό το πρίσμα της υπάρχουσας επιστημονικής γνώσης
- Κατά πόσο συμβάλλει στην επιστημονική γνώση;
- Είναι υλοποιήσιμη η έρευνα του εν λόγω ερευνητικού ερωτήματος;

Έλεγχος του ερευνητικού ερωτήματος

Ο έλεγχος του ερευνητικού ερωτήματος είναι απαραίτητος διαφορετικά η εργασία δεν μπορεί να ολοκληρωθεί

Πώς μπορεί να επιτευχθεί:

- Είναι το ερευνητικό ερώτημα ορθά διατυπωμένο για τον ίδιο το φοιτητή;
- Είναι το ερευνητικό ερώτημα ορθά διατυπωμένο σε αναφορά με την υπάρχουσα επιστημονική γνώση;
- Είναι ορθά διατυπωμένες οι έννοιες και οι παραδοχές του ερευνητικού ερωτήματός;
- Είναι υλοποιήσιμη η έρευνα του ερευνητικού ερωτήματος σε συνάρτηση με την ικανότητα του ερευνητή να χρησιμοποιήσει τις απαραίτητες μεθόδους έρευνας;
- Υπάρχει επάρκεια χρόνου και κατάλληλη υποδομή;

Εύκολες στρατηγικές για τη θέση του ερευνητικού ερωτήματος

A. Η πρώτη στρατηγική αφορά στην ύπαρξη **μιας συγκεκριμένης θεωρίας**, στην περίπτωση αυτή έχουμε:

- Επαλήθευση ή απόρριψη της θεωρίας

Χρησιμοποιείται συνήθως στην **πειραματική έρευνα** και στην έρευνα συσχέτισης

Εύκολες στρατηγικές για τη θέση του ερευνητικού ερωτήματος

B. Στη δεύτερη στρατηγική ο ερευνητής οργανώνει τον **σχεδιασμό της έρευνάς** του κατά τη διαδικασία της έρευνας, δεν αφορά σε μια συγκεκριμένη θεωρία, βεβαίως τότε μια έρευνα δεν συντελείται σε επιστημονικό κενό

Τύποι έρευνας και είδη I

Μπορούμε να υλοποιήσουμε:

- Βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Ποσοτική έρευνα
- Ποιοτική έρευνα
- Έρευνα στηριγμένη σε συνδυασμό των παραπάνω

Με βάση τους ανωτέρω τύπους έρευνας η έρευνα μπορεί να χαρακτηριστεί μονογραφική ή πανοραμική

Τύποι έρευνας και είδη II

Μπορούμε να υλοποιήσουμε:

- Μονογραφία που αφορά στην πραγμάτευση μόνο ενός θέματος
- Επομένως μονογραφικό είναι το θέμα που θα ερευνά π.χ. « Η έννοια του κάλλους στο Πλωτίνο»

Αυτό βεβαίως δεν σημαίνει ότι δεν θα κάνεις μια βιβλιογραφική αναφορά σ' ένα πλήθος ερευνητών που ασχολήθηκαν με το θέμα αυτό

Τύποι έρευνας και είδη II

Μπορούμε να υλοποιήσουμε:

- Πανοραμική είναι η έρευνα εκείνη που εκτείνεται σε μεγαλύτερο εύρος αναφορών

Επομένως στην περίπτωση αυτή το θέμα θα διαμορφωνόταν ως εξής: « Η έννοια του κάλλους στην περίοδο του νεοπλατωνισμού»

Τύποι έρευνας και είδη III

Μία πτυχιακή εργασία μπορεί να διακριθεί σε συνάρτηση με τον τύπο του επιστημονικού ερωτήματος που θέτει

Επομένως μπορούμε να έχουμε:

- **Ιστορική εργασία**, η οποία βρίσκεται κοντά σ αυτή που ορίσαμε ως πανοραμική, προσδιορίζει επομένως το ερευνητικό της ερώτημα σε ένα ευρύτερο πεδίο πηγών
- **Θεωρητική εργασία**, προτίθεται να αντιμετωπίσει ένα αφηρημένο πρόβλημα, το οποίο παραμένει ανοιχτό

Σύγχρονο ή παλιό θέμα

Η επικαιρότητα του θέματος:

- Υφίσταται ένας τέτοιος διαχωρισμός ανάμεσα στο παλιό και στο νέο θέμα; Και αν ναι ποιο το νόημα για την επιστημονική μελέτη;
- Κάθε ιδέα νομιμοποιείται να τίθεται εκ νέου;

Σύγχρονο ή παλιό θέμα

Το ζήτημα του χρόνου

Ανεξάρτητα το είδος της επιστημονικής εργασίας:

- Συνιστά μια συστηματική μελέτη και μεθοδική έρευνα που απαιτεί προγραμματισμό
- **Το θέμα του χρόνου** είναι μια σημαντική παράμετρος ωστόσο είναι σχετική με την έκταση της εργασίας και το είδος

Το ζήτημα του χρόνου

Αν αναφερθούμε μόνο στην **εκπόνηση μιας διπλωματικής εργασίας:**

- Όχι λιγότερο από 6 μήνες και όχι περισσότερο από δύο χρόνια
- Σημαντική παράμετρος η έρευνα και η συγκέντρωση του υλικού που προηγήθηκε
- Η συγγραφή απαιτεί και αυτή εξίσου χρόνο

Ο πιο σημαντικός κανόνας αφορά πάντα στη συστηματική μελέτη που έχει **συνέχεια** και **προγραμματισμό**

Η γνώση ξένης γλώσσας

Η επιλογή του θέματος θα πρέπει να συνυπολογίζει:

- Τη γνώση μιας ξένης γλώσσας
- Τα σημαντικότερα σχετικά έργα θα πρέπει να είναι σε μια γλώσσα που έχεις πρόσβαση

Συμπερασματικά I

Η επιστημονική εργασία προϋποθέτει σ ένα πρώτο επίπεδο:

- Συστηματική ενασχόληση μ ένα θέμα
- Προσωπικό ενδιαφέρον
- Επιστημονικό ενδιαφέρον
- Καλή συνεργασία με τον επιβλέποντα

Συμπερασματικά II

Έλεγχος των δυνατοτήτων ολοκλήρωσης μιας επιστημονικής εργασίας:

- Μορφωτικό επίπεδο φοιτητή
- Δυνατότητα πρόσβασης στη γνώση
- Γόνιμες συνθήκες σε επίπεδο επιστημονικής κοινότητας
- Επάρκεια χρόνου

Συμπερασματικά III

Μια επιστημονική εργασία δεν έχει ως στόχο την παράθεση γνώσεων και πληροφοριών, αλλά την **κριτική επεξεργασία ενός θέματος**:

- Θέτουμε ερευνητικά ερωτήματα
- Διατυπώνουμε με λογική συνέπεια θέσεις
- Πραγματευόμαστε μεθοδικά τη λύση, εάν είναι δυνατόν, του επιστημονικού ερωτήματος που θέσαμε, διαφορετικά το θέτουμε στην επιστημονική κοινότητα
- Αποκτούμε επιστημονικό τρόπο σκέψης